

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 86 (515)

Łódź piątek 28 marca 1947 r.

CENA 2 ZŁ

Propozycje Stalina

PARYŻ (SAP). — Na posiedzeniu Komisji Spr. Zagr. francuskiego Zgromadzenia Narodowego, przedstawiciel rządu podał do wiadomości, że generalissimus Stalin zaproponował zawarcie układu politycznego pomiędzy ZSRR i Francją.

Wzajemnie za poparcie francuskich roszczeń w Zagłębiu Saary, Francja miałaby poprzeć stanowisko radzieckie w dziedzinie odszkodowań wojennych.

5 miliardów wynoszą straty spowodowane powodziami

Sytuacja została opanowana Zator pod Zakroczymiem zlikwidowany

WARSZAWA (SAP). — Likwidacja zatoru pod Zakroczymiem postępuje pomyślnie naprzód. Z całego kraju napływają meldunki uspokajające. Na wszystkich rzekach, niemal uwolnionych od kry, wody spokojnie spływają.

W najbardziej niebezpiecznym punkcie, na Wiśle pod Zakroczymiem — woda opada,

a zator lodowy jest w likwidacji, częściowo dzięki bombardowaniu, częściowo z powodu spływania pod naporem wód.

Wczoraj w nocy Toruń miała kulminację.

Bug i Narew są wolne od lodu. Gdzieniegdzie płynie kra-

Na obu rzekach nie został uszkodzony żaden most, co ma duże znaczenie dla komunikacji.

Na Odrze, sytuacja jest opanowana. Istnieje nadzieja uratowania zagrożonych mostów.

Kry lodowe utrzymują się jeszcze na dolnym biegu Warty.

Wczorajszej nocy kulminacyjna fala wód minęła Poznań. Pod wodą znalazło się przedmieście miasta — Dolna Wilda. Ludność ewakuowano.

Według dotychczasowych obliczeń, straty spowodowane klęską powodzi wynoszą około 5 miliardów złotych.

OD 1-GO KWIETNIA

15 tys. żołnierzy polskich miesięcznie przybywać będzie z Anglii do Kraju

LONDYN (obsł. wł.). — Odnosnie sprawy repatriacji żołnierzy polskich z Anglii — już od dłuższego czasu napróżno oczekiwali na transporty do kraju — zaistniały nadzieje pomyślnego załatwienia ich sprawy.

Władze brytyjskie obiecały po ostatnich interwencjach rządu polskiego, że w najbliższym czasie przygotują odpowiednią ilość statków transportowych w celu odwiezienia Polaków do kraju.

Już 31 marca wyruszy pierwszy transport w liczbie 1.300 żołnierzy.

Terminy następnych trans-

portów zostały już wyznaczone, a mianowicie: 1 kwietnia — 1.300; 7 kwietnia — 1.300; 21 kwietnia — 1.300; 24 kwietnia — 1.450; 30 kwietnia — 2.000; 4 maja — 1.800; 7 maja — 1.300; 19 maja — 1.450.

Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej na terenie Wielkiej Brytanii pracują w tej chwili intensywnie nad załatwieniem

wszelkich formalności, dla żołnierzy powracających do ojczyzny. Przeciętna ilość zgłaszających się wynosi 500 osób dziennie.

Władze brytyjskie obiecały, że dołożą wszelkich starań, by ustalony kontyngent 15.000 ludzi miesięcznie utrzymać na dalszą metę.

Anglia zlikwiduje „niemiecki korpus pomocniczy“

MOSKWA (obsł. wł.). — Jak donoszą korespondenci pism zagranicznych — min. Bevin poinformował w dniu wczorajszym na piśmie min. Mołotowa, że z końcem bież. roku ulegnie zupełnie i ostatecznie rozwiązaniu tzw. „niemiecki korpus pomocniczy“, działający w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Bevin zaznaczył, że wcześniejsze rozwiązanie tej jednostki jest niemożliwe, z tego względu, że spełnia ona specjalną rolę i zadania jak

np. oczyszczanie wód przybrzeżnych z min.

Oświadczenie min. Bevina pozostaje w związku z protestem ZSRR odnośnie tolerowania i powoływania do życia niemieckich organizacji, o typie wojskowym i półwojskowym.

Mrzonki o potędze

Nowy spisek hitlerowski

BERLIN (SAP). — Kwatera główna amerykańskich wojsk okupacyjnych w Niemczech — podała wiadomość o wykryciu jeszcze jednej podziemnej organizacji hitlerowskiej w Niemczech, na czele której stoi pewien pułkownik dawnej przybocznej gwardii Hitlera.

Nadchodzące z Niemiec wiadomości o działalności podziemnych organizacji hitlerowskich nie przeszkadzają sferom gospodarczym w przygotowa-

niu dobrych interesów z Niemcami. „New York Herald Tribune“ donosi o tego rodzaju wysiłkach „Import-Agency“, która z ramienia władz brytyjskich i amerykańskich zajmuje się organizowaniem handlu za granicą z Niemcami.

„Import-Agency“ zatrudnia 2.500 Niemców i posiada oddziały we wszystkich większych miastach zachodnich stref okupacyjnych Niemiec.

Amerykańskie pogłoski o zmianach w gabinecie angielskim

NOWY JORK (SAP). — Ze źródeł amerykańskich doznają zmian o zamierzonych jakoby dużych zmianach w gabinecie brytyjskim, pomimo zaprzeczenia rzecznika brytyjskiego w Moskwie.

Masowy kolportaż

W dniu wczorajszym na pływęły od komitetów partyjnych do administracji „Kuriera Popularnego“ — pierwsze zamówienia na kupony kolportażowe prasy socjalistycznej.

Dzielnica PPS Górna w Łodzi zgłosiła zapotrzebowanie na 10100 kuponów.

Komitet Powiatowy PPS w Wieluniu zgłosił zapotrzebowanie na 5.000 kuponów

Nasze stanowisko

Nasze władze państwowe i instytucje społeczne podjęły wielki wysiłek, zmierzający do podniesienia poziomu i upowszechnienia oświaty. Mość uniwersytetów i studentów, zróżnicowanie systemów nauczania, wkład finansowy państwa w szkolnictwo — wszystko to wskazuje, że zamierzenia są jak najsmielsze.

Jest oczywiste, że posiadamy w tej dziedzinie wiele jeszcze braków, które będą wymagały dłuższego i systematycznego wysiłku. Mamy dotychczas braki w ilości podręczników szkolnych, s wankuje również pomoc materialna, która jest konieczna dla dużej części młodzieży studiującej. Oszczędnościowe zarządztwa, które dokładnie ustala formę i ilość tych zasiłków, jakimi wzbawienie ich kart żywnościowych I kategorii.

Ostatnio ukazało się oświadczenie Ministerstwa Oświaty, które dokładnie ustala formę i ilość tych zasiłków, jakimi władze oświatowe dysponują. Z jego treści wynika, że wstrzymanie młodzieży uniwersyteckiej kart I kategorii nie pozbawi ją właściwej i koniecznej pomocy. Dotychczas bowiem sytuacja układała się w ten sposób, że ze wspomnianych kart korzystała cała młodzież. Było to niesłuszne, część bowiem młodzieży nie potrzebuje pomocy. Wyasygnowanie 36 milionów złotych miesięcznie — co równa się czterokrotnemu wzrostowi subwencji na stółki — podniesie zapotrzebowania w pierwszej mierze dla tej części młodzieży, która jej najbardziej potrzebuje. Ponadto dwukrotnie zwiększone zostaną stypendia i podwojona ich ilość. Zwiększone zostały również subwencje na pomoc lekarską i akcję wydawniczą skryptów.

Wszystkie te zarządzenia wskazują, że władze nasze nie kierują się decyzjami, które by miały na celu choćby z przymusowych powodów pogorszenie dotychczasowego stanu. Starają się jedynie o możliwie najbardziej słuszne rozdzielanie funduszy. Potrzeby oświatowe są jeszcze duże. Państwo stara się je zaspokajać w miarę swoich możliwości. Byłoby słuszne, aby ta dziedzina naszego życia stała się przedmiotem troski nie tylko państwa, ale i szerokiego kół społeczeństwa.

W niedzielę, dn. 30 marca, o godz. 10 rano w sali kina „Polonia“ przy ul. Piotrkowskiej 67, odbędzie się

AKADEMIA

poświęcona zapoczątkowaniu wielkiej akcji masowego kolportażu prasy socjalistycznej. W programie część oficjalna i artystyczna. Zaproszenia wydają dzielnice partyjne.

Teoria i praktyka gen. Clay naraża repatriantów na tułaczkę po obczyźnie

WARSZAWA (SAP). — Przed kilku tygodniami dowódca wojsk amerykańskich w strefie okupacyjnej w Niemczech — gen. Clay, zwrócił się z gorącym apelem przez radio do uchodźców polskich, wzywając ich do powrotu do ojczyzny. W przemówieniu swym podkreślił, iż zniszczona gospodarka Polska, czeka na ich powrót.

Gen. Clay przyrzekł także daleko idącą pomoc dla repatriantów.

Niestety, nie dalej jak przed tygodniem, gen. Clay zmienił widok kursu swojej polityki, o

czym świadczyłby fakt następujący:

Transporty repatriantów polskich z Francji idą tranzytem przez amerykańską strefę okupacyjną w Niemczech. Gen. Clay, korzystając z tego, że przy transportach towarowych rząd polski ma płacić za każdy kilogram towaru po 5 centów, podciągnął pod te opłaty również transport repatriantów i liczy rządowi polskiemu o brzmiące sumy w dolarach.

Niepomny własnych gorących apeli, gen. Clay nie troszczy się o to, że zwracając z drogi

reemigrantów, naraża ich na tułaczkę po Francji, gdzie ludzie ci zlikwidowali już podstawy swej egzystencji.

Tak przedstawiają się słowa i czyny gen. Clay.

DUCH KOMPROMISU na Konferencji Moskiewskiej

NOWY JORK — Korespondent „New York Post” w Moskwie ocenia pozytywnie dotychczasowy przebieg obrad i widzi możliwość kompromisowego załatwienia wszystkich problemów niemieckich. Spodziewa się on jednak rozwiązania prowizorycznego i odroczenia ostatecznego ustalenia brzemienia traktatu na

później. Korespondent widzi tendencje kompromisowe u wszystkich zainteresowanych stron. Francuzi skłonni są odstąpić od swych żądań w sprawie Rubry, a delegacja amerykańska skłonna jest do ustępstw w sprawie odszkodowań dla Związku Radzieckiego z bieżącej produkcji niemieckiej.

Misja Polskiej Marynarki Wojennej osiągnęła w Londynie pozytywne rezultaty

LONDYN (obsł. wł.). — W Londynie przebywa Misja Polskiej Marynarki Wojennej, której zadaniem jest omówienie z miarodajnymi czynnikami brytyjskimi spraw rewidacji pozostających dotąd w Anglii jednostek polskiej floty wojennej, które pełniły służbę w formacjach marynarki brytyjskiej.

Po przeprowadzeniu wstępnych rozmów z Admiralicją — Polska Misja Marynarki Wojennej przeprowadziła wizytację polskich jednostek morskich, stwierdzając, że część z nich znajduje się w dobrym stanie, część zaś jest uszkodzo-

na. Polska Misja Marynarki stwierdziła, że nie będzie kłopotu z obsadzeniem okrętów, które miałyby powrócić do kraju, przez marynarzy polskich, którzy znajdują się w odpo-wiednich ku temu ilościach na terytoriach Wielkiej Brytanii, a którzy pragną powrócić do ojczyzny.

W Admiralicji odbyła się konferencja poświęcona omówieniu zagadnienia powrotu polskich jednostek morskich do kraju. Po konferencji przedstawił Misji Marynarki stwierdzili, że władze angielskie wykazują na ogół dobrą wolę mimo pewnych różnic w poglądach.

LITERAT który jeszcze nic nie napisał kandydatem do... nagrody Nobla

LONDYN, Obsł. wł. W jednym z emigracyjnych pism polskich czytamy:

„Rozeszła się wiadomość, że emigracja zamierza wysunąć swego kandydata do nagrody Nobla w dziedzinie literatury. Kandydatem ma być p. Stefan Gacki.

Pogłoska ta powstała zapewne na tle faktu, że związek pisarzy polskich w Londynie wysłał jako swego przedstawiciela na zjazd polskich organizacji społecznych w Wielkiej Brytanii właśnie p. Gackiego.

Niestety należy się liczyć z tym, że kandydatura ta nie znalazłaby wśród członków szwedzkiej Akademii należytego zrozumienia. Szwedzi nie podziwiają zaprawy polskiego związku pisarzy w Londynie, że wystarczy mieć kwalifikacje p. Gackiego, aby być uznanym za pisarza.

Poza tym komplikuje jeszcze sprawę okoliczność, iż nikt nie wie, czy p. Gackiego uważa za poetę, czy za prosaika, ponieważ pisarz ten, będący jak widzimy chlubą literatury polskiej, jeszcze dotychczas niczego

ani proza, ani wierszami nie napisał.

Pan Gacki zapewne jest wybitnym dyplomata, politykiem, organizatorem. Ale trzeba przyznać, że wysyłanie go na zjazdy w charakterze przedstawiciela literatury polskiej jest grubym nietaktiem i osmieszeniem emigracji.

Zamknięcie postępowania dowodowego Ostatni świadkowie w procesie Hoessa

WARSZAWA (SAP). — W czwartek Najwyższy Trybunał Narodowy przesłuchiwał dodatkowo świadka, przybyłego z Pragi, Antoniego Hrzebika, adwokata czeskiego i deputowanego parlamentu Czechosłowacji.

Świadek jest działaczem czeskiego związku sokołów. Opowiedział on Trybunałowi o przesładowaniach, z jakimi spotkała się ta organizacja ze strony władz hitlerowskich. Około 1.000 działaczy sokolskich wywieziono do Oświęcimia.

Przed odjazdem SS-mani o powiadali więźniom, że Oświęcim jest „młynem kości”.

Z wywiezionych sokołów wróciło do ojczyzny zaledwie 70. Prok. Siewierski zapytał jeszcze Hoessa, dlaczego w ob-

zbie nie zezwolono księżom na udzielanie pociechy religijnej. Oskarżony odpowiada, że było to zasadniczo zabronione.

Na specjalne polecenie Himmlera wszyscy księża zostali przewiezieni do obozu w Dachau, jednakże tam również zakazano odprawiania nabożeństw, spowiadania więźniów i udzielania ostatniej pociechy religijnej przed śmiercią.

Na tym postępowanie dowodowe w procesie Hoessa zostało zamknięte.

W piątek, na sesji popołud-

niowej, przemówił prokuratorzy Najwyższego Trybunału Narodowego: — Mieczysław Siewierski, który omówi genezę i podłoże ideologiczne hitleryzmu oraz dr Tadeusz Cyprian, którego przemówienie poświęcone będzie zbrodniom oskarżonego, oraz ich kwalifikacji prawnej.

Wielkie oburzenie wśród ludności rzymskiej spowodowało wystąpienie zabójcy Matteotiego, pismem do najwyższego prokuratora. Zabójca w piśmie swoim ośmiela się oskarżyć włoskich przywódców ruchu partyzanckiego o bezprawie i zbrodnicze zamordowanie Mussoliniego.

Jak więc widzimy — wiści o tym, że wzmagają się na świecie ruch neohitlerowski i neofaszystowski i nawoływania do czujności narodów mierzających pokój jest aż nadto uzasadnione, skoro znajdują się ludzie, którzy w ten sposób kwestionują praworządność wystąpień w obronie wolności.

O krok przed katastrofą Największy bombowiec świata w niebezpieczeństwie

NOWY JORK (obsł. wł.). — W dniu wczorajszym największy bombowiec świata, amerykański „A-36” — podczas odbywania lotu próbnego, o mały włos uległby katastrofie.

Olbrymnie tłumy ludności z przerażeniem obserwowały, jak pilot bombowca stracił panowanie nad sterami maszyny będącej w powietrzu. Dwanaście osób załogi wyskoczyło z samolotu przy pomocy spadochronu, pozostawiając na pokładzie jedynie pilota i jego zastępcę, dla ratowania maszyny.

W ostatniej chwili — udało się pilotowi opanować maszynę i wyrównać lot. Bombowiec ten jest — jak powiedzieliśmy już wyżej — największym samolo-

tem wojskowym świata. Posiada on 6 motorów o sile sześciu tysięcy P. S. każdy i o zasięgu dwunastu tysięcy kilometrów.

Rozruchy w Kalkucie

KALKUTA (SAP). — 7 zabitych i ponad 70 rannych — oto oficjalny bilans rozruchów w Kalkucie, które wzmogły się znów na sile.

Przywódca Muzulmanów bengalskich zwiędził miejsca rozruchów.

Sklepy są zamknięte. Przez 24 godziny obowiązuje zakaz wychodzenia z domów.

Wojska brytyjskie nie były wzywane na pomoc, lecz znajdują się w pogotowiu.

Pretendent do tronu Annamu rywalem rządu powstańczego Ho-Czaj-Minha

Z kół blisko stojących b. cesarza Annamu, Baodni, informują, że rokowania z Francją rozpoczną się wkrótce w celu zakończenia wojny w Indochinach.

Przedstawiciele wszystkich grup oporu, obradujący obecnie w Kantonie, oczekują rokowań z francuskim Wysokim Komisarzem, Bollaertem, który ma przybyć wkrótce z Saigona.

Baodaj przebywa w Hongkongu od sierpnia 1946 r. lecz b. cesarzowa z rodziną przebywa

we francuskiej strefie Indochin. Baodaj odmówił bezpośredniego wywiadu korespondentowi „United Press”, lecz jeden z członków jego świty zaprzeczył doniesieniom prasowym, identyfikującym go z rządem powstańczym Ho-Czaj-Minha.

W świecie Baodaj wyraża się nadzieję, że delegacji ruchu oporu ogłosi swój wybór Baodaj na cesarza Annamu w najbliższych dniach, a potem cesarz złoży oświadczenie.

Komisje sejmowe pracują

WARSZAWA (SAP). W dniu 27 b. m. obradowała pod przewodnictwem posła Obrączki, sejmowa komisja przemysłowa.

Tow. Obrączka referował sprawy następujących dekreto- 1) z dnia 19. 9. 1946 r. — o zmianie przepisów w opłatach od uprawnień górników.

2) z dnia 24. 10. 1946 r. — o zmianie ustawy z dnia 15. 6. 1939 r. o zastawie rejestrowanych maszyn i aparatów.

3) z dnia 20. 12. 1946 r. — o zmianie ustawy z dnia 3. 1. 1946 r. — o przejęciu na własność państwa poddawanych galezi gospodarki narodowej.

Wymienione dekry zostały przez komisję akceptowane w brzmieniu rządowym z wnioskiem o przyjęcie ich na plenum sejmowym.

Ustalono, że kolejne posiedzenie komisji odbędzie się w dniach 10 i 11 kwietnia br.

Na posiedzeniu tym przewidywa-

ne są referaty sprawozdawcze ministra przemysłu i prezesa Centralnego Urzędu Planowania.

Harold Stassen złożył wizytę w Prezydium K.C.Z.Z.

WARSZAWA (SAP). Bawiący w Warszawie kandydat republikański na stanowisko prezydenta Stanów Zjednoczonych, Harold Stassen — złożył w dniu wczorajszym wizytę w prezydium KCZZ.

Przewodniczący KCZZ, tow. Witaszewski oraz tow. poseł Lucjan Motyka — sekretarz KCZZ — udzielił gościowi amerykańskiemu szeregu wyjaśnień na zadane pytania, dotyczące struktury związków zawodowych i wpływów na warunki gospodarki narodowej, redakcję planu odbudowy gospodarczej, sytuację żywnościową klasy robotniczej, możliwości jej poprawy i t.p.

Szwedzkie należności będą uregulowane

WARSZAWA (SAP). — Równoległe z rokowaniami polsko-szwedzkimi w Sztokholmie — prowadzone były w Warszawie rozmowy na temat odszkodowań za przejętą własność szwedzką, jak i za straty wynikłe z tytułu upaństwowienia. Osiągnięte pod tym względem porozumienie stanowi integralną część podpisanej niedawno umowy.

Sprawy sporne zostały przekazane do rozstrzygnięcia komisji mieszanej polsko-szwedzkiej. Co do ustalenia zasady odszkodowań strona szwedzka stoi na stanowisku, że zgodnie z obyczajami międzynarodowymi, odszkodowania winny być umiarkowane i istotne.

Komisja mieszana została wyposażona w kompetencje, obejmujące wszystkie sprawy dotyczące szwedzkich interesów zarówno przemysłowych, jak i prywatnych w Polsce.

W naru słowach

PRAGA. — 16 Niemców, którzy brali udział w zbrodniczej akcji podpalenia i zniszczenia czeskiego miasta Lidice — stanęło przed sądem w Pradze.

LONDYN. — Sytuacja powodziowa w Wielkiej Brytanii przestała być groźna.

Wszystkie rzeki brytyjskie osiągnęły powoli normalny poziom wód. Tym niemniej według prowizorycznych obliczeń — potrzeba będzie co najmniej 2 miesiące do czasu, by na zalanych terenach można było dokonać akcji siewnej.

PEŁNIA ŻYCIA

felieton

Wysoki procent

Czy staniemy się społeczeństwem robotów?

Nie od dziś człowiek pracy, a szczególnie inteligent straszony jest groźnymi następstwami dla indywidualności ludzkiej, jakie ze sobą niesą reformy ustrojowe, zmierzające do budowy socjalizmu. Ostrzeżenia głośno i głośno do dnia dzisiejszego zapowiedź niemal katastrofy:

„Społeczeństwo jako całość stanie się jedynie zbiorowym robotem. Wzbogaciwszy się materialnie, pracownik zuboży się duchowo. Wyzwolenie polityczne doprowadzi do niewoli materialnej. Człowiek pozbawiony zostanie radości życia. Ekonomia i polityka wyprą z życia ludzkiego problemy miłości i przyjaźni, szczęścia, Boga, tajemnic życia. Ludzie przestaną zachwycać się sztuką... słońcem, lasem, morzem. Zamrze przywiązanie do domu rodzinnego i kraju ojczystego. (Gazeta Ludowa — Praca i człowiek. Nr 83).

KRYTYK O „NIEZALEŻNOŚCI CZŁOWIEKA”

Te jeremiaszowe skargi są tak stare, jak walka proletariatu o swoje prawa. Rodziły się one zawsze w mózgach tych ludzi, których przerażała możliwość utraty fortun na rzecz społeczeństwa. Niepokoiła jednocześnie tych, którzy głosząca traktowali automatycznie jako nakaz podnoszenia krzyku o „niezależności człowieka”.

Słowa te nie są uproszczeniem zagadnienia i retoryczną jedynie odprawą. Któż to bowiem bardziej od socjalistów całego świata troszczył się o losy człowieka, o jego pełnię życia?

POGLĄDY SOCJALISTÓW

Socjalizm utopiijny wywodził się z najszlachetniejszych pragnień uszczęśliwienia całej ludzkości, otworzenia przed nią wszystkich dostępnych człowiekowi osiągnięć życia. Naukowy socjalizm — wsparł się na prawach ekonomicznych, bo w nich widział jedyną drogę prowadzącą do korzystnych dla całej ludzkości przemian. Ale czyż zaniedbał on tym samym sprawy, dotyczące innych dziedzin ludzkiego życia? Wskazał na drogę, ale jednocześnie nie pozbawiony był troski o pełnego człowieka.

To właśnie Lafarque, zięć „oschłego” Marksa napisał książkę zatytułowaną: „Prawo do lenistwa”, w której wskazywał na te możliwości, ja-

kie utworzą się przed człowiekiem pracy po zwycięstwie socjalizmu... Na szansę uprawiania sztuki i zużytkowania skracanego ciągle dnia roboczego na pogłębiające się coraz bardziej wszechstronne zainteresowania.

DODATKOWE KŁOPOTY MATERIALNE

To są teoretyczne tezy wyrażające prawdę o przyszłości. Jest oczywiste, że osiągnięcia te mogą być zrealizowane tylko przez walkę ze starym ustrojem. Każda walka powoduje jednak zniszczenia. I dlatego właśnie militarna klęska faszystów, który był zaprzeczeniem dążeń socjalistycznych, obarczyła nas tyłoma dodatkowymi kłopotami materialnymi. Musimy ciągle jeszcze za cenę zahamowania rozwoju kraju myśleć w pierwszej mierze o pracy i jej rezultatach.

Czy jest to jednocześnie dążność do przekształcenia mas pracujących w armię robotów? Zróznicowanie zarobków pozwala — choć w niedosta-

tecznej jeszcze mierze — ludziom nauki i sztuki na wyłączne interesowanie się ulubionymi zajęciami.

Jak wyglądała palnia życia robotnika czy pracownika umysłowego w okresie przedwojennym? Świat jego zainteresowań obracał się między domem, miejscem pracy, w pewnej mierze — organizacją i skromnym, prymitywnym jednocześnie życiem towarzyskim.

OSIĄGNIĘCIA

Czy zdołaliśmy już dokonać w tym stanie rzeczy zasadniczych zmian? Stosunkowo niewiele — to prawda — ale mimo powszechnej biedy są już osiągnięcia. Nie można zaprzeczyć, że czytelnictwo — szczególnie czasopism i dzienników — wzrosło. Robotnik coraz częściej odwiedza teatr i kino. Wzmogła się możliwość działalności organizacyjnej poprzez partie i instytucje społeczne. Wyjazdy poza miejsce pracy na odpoczynek, wycieczki krajoznawcze są coraz częstsze. Klimatyczne miejscowości nie

zatknęły się dotychczas z taką ilością ludzi, którzy mogli sobie pozwolić w najlepszym wypadku na pobyt w jakiejś wsi. Spotkałem na Zawracie robotnicę z łódzkiej fabryki, która — wstydząc się swoich tez — płakała z radości.

Niewątpliwie, o tym wszystkim na leży dziś mówić i pisać — gwoździ uczciwości — z wieloma zastrzeżeniami, nie należy zapominać o biedach i brakach. Ale czyż można mówić o ciastym ograniczeniu zainteresowań ludzkich jedynie do miejsca i czasu pracy? Trwająca jeszcze pogoda za kawałkiem chleba nie jest sprzyjającą okolicznością. Te teoretyczne sformułowania socjalistów, którzy żyli nimi przed dziesiątkami lat, mają jednak szansę realizacji. Wszystko wskazuje na to, że przyszłość stanie się epoką człowieka wolnego, dla którego praca nie będzie przekleństwem, ale podstawą pełnego i interesownego życia.

Antoni Pokorski.

Czy Niemcy mają prawo decydować o zwrocie zrabowanego mienia polskiego?

Wiemy, jak drapieżnie i zuchwale rabusie niemieccy wywozili z Polski wszystko, co miało dla nich jednostkową lub zbiorową wartość.

Dotąd w sferze brytyjskiej znajdują się maszyny, motory, części instalacyjne i t. p. urządzenia, rozpoznane jako polskie, ale Polsce nie zwrócone.

Robione w tym kierunku starania natrafiają na dziwne opory. Wreszcie wyjaśniło się, że dokumenty, wysłane do strefy brytyjskiej, stwierdzające bezsporne prawo Polski do zrabowanego przez Niemców mienia... znajdują się ni mniej, ni więcej tylko w rękach Niemców. Włki, opite krwią polską, mają zaspokoić nasze istotne roszczenia. Bierność jałguńca, składa-

nego na ofiarę Molochowi zbrodni, nie może być nam narzucona. Organizacja niemiecka, na czele której stoi zbior hitlerowski, sprawujący w czasie okupacji nadzór nad rabowaniem mienia polskiego i odstawianiem go do Niemiec, nie może „pod kontrolą brytyjską” przewlekać w nieskończoność zwrot polskich urządzeń, tak

niezbędnych Polsce w dziele jej odbudowy ze zgliszcz i ruin, spowodowanych zachłannością Niemców i cechującą ich żądzą niszczenia.

Sprawa jest pilna i wymaga większego nacisku ze strony, uprawnionych do działania misji polskich, popartych autorytetem państwa.

(s. w.)

Falszerze pieniędzy przed sądem

Dwa wyroki śmierci — kilkadziesiąt lat więzienia

Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie wydał wyrok w sprawie 11 członków szajki falszerzy pieniędzy.

Przywódcy bandy — Majcherekiewicz i Drapiński — przedwojenni jeszcze „specjaliści” od podrabiania banknotów — skazani zostali na karę śmierci.

Pozostali oskarżeni otrzymali kary więzienia od 5 do 15 lat i utratę praw obywatelskich.

Falszerze, działający na szkodę skarbu państwa, nie korzystają z dobrodziejstwa amnestii. (w)

Port Szczeciński

wzbudza zainteresowanie Szwecji i Czechosłowacji

Port w Szczecinie, zwłaszcza port centralny na wyspie Łasztowni, uruchamiający olbrzymie magazyny, budzi zainteresowanie sąsiednich państw. — Szwedzkie firmy transportowe i różne przedsiębiorstwa pragną otworzyć w Szczecinie swe oddziały.

Cześć chcą, jak dawniej przed wojną, korzystać z usług portu szczecińskiego.

Interesuje ich również komunikacja wodna na Odrze.

Sukcesy

partyzantów greckich

ATENY. — Według doniesień agencji Reutersa — armia powstańcza odnosi poważne sukcesy w walce z wojskami rządowymi. W jednej z miejscowości powstańcy wzięli do niewoli oddział żandarmerii wraz ze sztabem.

Wielkanocna Akcja Premiowa „KURIERA POPULARNEGO” Kupon Nr 24

Śliwki i owoce południowe znajdują się w drodze do Polski

W tych dniach „Społem” rzuca na rynek szereg artykułów, które niebawem nadejdą do Polski, a których transport został opóźniony na skutek trudności zimowych.

Z Jugosławii nadchodzą śliwki suszone (200 ton), z Fran-

cji pieprz (60 ton), liście bobkowe (10 ton) i wanilia (1,5 tony).

W pierwszych dniach kwietnia otrzymamy z Anglii 10 ton ziela angielskiego, a koło połowy kwietnia z Włoch transport pomarańcz i cytryn.

Z pobytu tow. premiera Cyrankiewicza w Łodzi

Tow. Cyrankiewicz w otoczeniu wojewódzkich władz partyjnych przyjmuje raport.

Tow. Cyrankiewicz wygłasza przemówienie. W pierwszym planie prezydium Zebrania Aktywu P. P. S.

Jeżeli ktoś jest altruistą i kieruje się rzeczywistością tylko dobrem drugich, skoro ktoś ma złoto i chce nim pomóc, czyż trzeba wówczas szukać kolonii, czy mało dokonano zniszczeń na świecie? Wystarczy tylko okiem rzucić na mapę Europy, przejść po kolej zniszczone stolice państw walczących z faszystami i miejsca na ulokowanie dolarów znajdują się na pewno. Ale tu nie o to chodzi. Wraz z importem dolarów zginąć ma suwerenność i godność niepodległość. Na takich warunkach pożyczki nie przyniosą żadnej szanującej się państwu. Woli w pocie czoła jak otąd łamać trudności, borykać się z przeszkodami, płacić za odbudowę kraju własnym wysiłkiem.

WIK.

Dzień w Łodzi

Telefon red dyżurnego 257 94

DYZURY APTEK

Dzisiejszej nocy dużuryją apteki: Chadzyńskiej (Piotrkowska 165), Gluchowskiego (Narutowicza 6)...

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO (Jaracza 27) Dziś o godz. 15.30 zamknięte przedstawienie „Kraakowiaków i Górali“...

TEATR POWSZECHNY TUR 11 Listopada 21 Dziś i dni następnych świetna komedia obyczajowa...

TEATR „GONG“ Teatr „Gong“ gra dziś i codziennie — „GOŁO, LECZ WESOŁO“ w programie pełnym humoru...

TEATR KAMERALNY D. Z. ul. Daszyńskiego 34 Dziś i codziennie o godz. 19.15 — świetna sztuka amerykańska Williamsa...

TEATR „SYRENA“ Traugutta 1. Dziś i codziennie komedia Hennequina i Vebera p. t. „Pan! prezeso-wa“...

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA“ Dziś o godz. 19.30 przedstawienie operetki F. Lehara „KRAINA U-ŚMIECHU“...

TEATR MŁODZIEŻOWY I DZIECIĘCY „SZAROTKA“ w sali Teatru Nowego, Kopernika 16 Wschodnie widowisko w trzech aktach...

TEATR KUKIELEK RTPD ul. Nawrot 27. Codziennie z wyjątkiem ponie. dla młodzieży...

RADIO

6.00 Sygnał czasu, 6.05 Dziennik, 6.20 Gimnastyka, 6.30 Muzyka, 11.57 Sygnał czasu i hejnał, 12.05 Aud. dla świetlic robotniczych...

KINA

ADRIA Marszałka Stalina (Główna 1) — „Rywal Jego Królewskiej Mości“... BAJKA (Franciszkańska 31) — „Kłakła słowicza“...

UWAGA! OSTRZEGAMY przed nabyciem ręcznej maszyny do liczenia Facit Nr 154433...

WILEŃSKI TEATR ŁĄTEK w Teatrze Nowym — Kopernika 16 W niedzielę, 30 b.m. o godz. 14 m. 30...

KONCERTY

DZIŚ KONCERT SYMFONICZNY W FILHARMONII W programie utwory Mieczysława Karłowicza...

Przetarg

Uniwersytet Łódzki rozpisuje przetarg na następujące roboty, a mianowicie: 1. Wykonanie gmachu Uniwersyteckiego przy ul. Lindley'a 6...

Oferty w zapieczętowanej kopercie z napisem „Oferta na wykończenie gmachu przy ul. Lindley'a 6“ lub „Oferta na wykonanie klatki schodowej...“

Zgierskie Towarzystwo Elektryczne S. A.

(Elektrownia Zgierska) pod Zarządem Państwowym w Zgierzu, ul. Strykowska Nr 69 ogłasza PRZETARG NIEOGRANICZONY na garaż, spawalnię i kuźnię...

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na garaż, spawalnię i kuźnię dla Elektrowni Zgierskiej“ należy składać w Sekretariacie Elektrowni Zgierskiej w Zgierzu...

OGŁOSZENIA DROBNE

Lekarze

DR L. RÓŻYCKI, specjalista chorób kobiecych i akuszerii, ul. Legionów 9 tel. 166-29, przyjmuje 1-6. 1536 DR MED. H. WIELICZAŃSKI, chor. wewn., specj. chor. płuc i serca...

KSIĘGARNIA „LITERATKA“ Łódź, Piotrkowska 88. Kupuje książki we wszystkich językach. -5608

LAK do butelek zielony, czerwony. Ceny fabryczne poleca Wytwórnia Chemiczna „AS“ w Łodzi, ul. Południowa 78/80, tel. 117.74. -5640

WIELKANOC! Najmilszy podarek — dobra książka. Duży wybór książek poleca Księgarnia Okręgowej Spółdzielni Nauczycielskiej, Piotrkowska 149, tel. 164-44...

Zaofiarowanie pracy

POMOCNICA domowa uczciwa, czysta, pracowita, lubiąca dzieci ze świadectwami zostanie natychmiast przyjęta na dobrych warunkach...

POTRZEBNA pomoc domowa na przychodne od zaraz. Referencje konieczne. Zgłaszać się Daszyńskiego 20 m. 8 godz. 4-6.

POTRZEBNY mistrz na maszynie ośnowowe (ketenstuhle) do Państwowych Zakładów Dziewiarskich Nr 1, Łódź, Krzemieniecka Nr 2...

Kupno i sprzedaż

UWAGA! Tylko hurtowo skórgumy 3mm, 4mm i 5mm, kauczuk do koryków i skór, glazurę bezbarwną, proszki atramentowe i kleje do dętek...

MEBLE wszelkiego rodzaju kupuje i sprzedaje stolarnia Krasieckiego 3 (przy Rzgowskiej), przystanek Piaseczna. -5683

WÓZEK sportowy, dziecienny w dobrym stanie — kupię. Zgłoszenia: tel. 191-88. -5688

KUPIĘ używaną gremlarkę (szarpacz) wełny w dobrym stanie. Cieluch Zenon, Wieruszew, Rynek 11, pow. wieluński.

Ukazał się numer marcowy

Głos Bundu

Organ C. K. „Bundu“ w Polsce W numerze m. in. sprawozdanie z VIII zjazdu „Bundu“ w Polsce. Adres Administracji: WARSZAWA - PRAGA ul. Targowa 44/3.

POSZUKUJEMY wykwalifikowanych pracowników do Wydziału Zaopatrzenia oraz kierownika Wydziału Finansowego...

Ofiary na powodzian

Stanisław Musiał na powodzian wpłacił zł. 200. Pracownicy Firmy „Wuka“ na powodzian zł. 5860.— (pięć tysięcy osiemset sześćdziesiąt). Sekcja kuchmistrzów przy Związku Zaw. Rob. i Prac. Przem. Gastronomiczno-Hotelowym...

LEKARZ z żoną poszukują pokoju niekregupującego w śródmieściu przy rodzinie bez używalności kuchni. Oferty Sub. „Lekarz“.

Poszukiwanie rodzin

EMIL CWETLER poszukuje Marię Cweter z domu Lank oraz ojca Edwarda i matkę Henrykę Cweterów. Informacji udzieli Władysław Szczawiński Teatr „Lutnia“ w Łodzi.

Lokale

SAMOTNY pan na stanowisku — poszukujeumeblowanego pokoju w centrum miasta dobrze zapłaci. Oferty do administracji pod „Samotny“ -5899

Zagubione dokumenty

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację sędziowską, dowód tożsamości, dowód osobisty, wydany w Gdańsku na nazwisko Borkusiewicz Zofia, Gdańsk — Wrzeszcz, ulica Ubhagena 10. -5720

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez RKU- Wieluń na nazwisko Krawczyk Wincenty, Ochędzyn, pow. wieluński. -5720

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę rejestracyjną RKU - Pabianice na nazwisko Teskowiecki Marian, wieś Nowy-Świat, pow. Piotrków.

Red. nacz.: ARTUR KARACZEWSKI. Przyjmuje od 12 — 13. SEKR. RED. od 10 — 11. WYDAWCA: Sp. Wyd. „Wiedza“. NASZE TELEFONY: REDAKCJA ADMINSTRACJA

Redakcja: Łódź, Piotrkowska 68, Administracja: Piotrkowska 70. Konto czek. Bank Spółem Nr 308 i PKO Łódź VII 4414. Redakcja rękopisów nie zwraca Honorujemy tylko artykuły zamówione. CENY OGŁOSZEŃ Drobnie: za wyraz setowy poza tekstem — 10 zł. (poszukiwanie pracy — 5 zł. Inne ogłoszenia za milimetr — szpalte poza tekstem — 20 zł., w tekście — 30 zł. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej.